

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЛАНДШАФТОЗНАВСТВО

спеціальність	103 – Науки про Землю	обов'язковість дисципліни	за вибором
освітня траєкторія	«Моніторинг геосистем та ГІС-технології»	факультет	Агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Ґрунтознавства

ВИКЛАДАЧ

Казюта Алла Олексіївна

Освіта - вища – спеціальність агрохімія і ґрунтознавство

Науковий ступінь - кандидат сільськогосподарських наук

Вчене звання - доцент

Досвід роботи - 18 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор понад 15 статей у фахових виданнях;
- співавтор чотирьох статей у виданнях з переліку WoS;
- співавтор методичних розробок з дисципліни;
- член ГО «Українське товариство ґрунтознавців і агрохіміків»

Телефон

+380503037621

E-mail

0503037621@btu.kharkov.ua

дистанційна підтримка

Google Meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета

формування у здобувачів уявлення про єдність усіх природних компонентів ландшафтної сфери Землі, знань про природні та природно-антропогенні геосистеми, що утворюють їх структуру, пізнання властивостей, зв'язків, динаміки, закономірностей розвитку ландшафтних одиниць із врахуванням місцевих особливостей

Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Специфічні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: – загальні теоретичні питання вчення про ландшафти та геохімію ландшафтів; – систематизацію ландшафтів за різними факторами (ієрархічному, типологічному, геохімічному, антропогенному); – регіональні особливості формування природних і геохімічних ландшафтів; – основи прикладного ландшафтознавства. вміти: – характеризувати особливості будови та функціонування окремих типів ландшафтів Землі; – визначити місце ландшафту у різних класифікаційних системах; – виявляти геохімічні особливості ландшафтів; – аналізувати комплекс спеціальних карт з метою виявлення ландшафтно-екологічних особливостей території.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 години практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ФК.03. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах. ФК.16. Здатність розуміти теоретико-методологічні та методичні засади сучасного раціонального природокористування, визначати сутність та зміст основних видів природокористування. ФК.17. Здатність до організації робіт пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захисту довкілля, безпекою територій на основі знань нормування антропогенного навантаження на стан геосистем та технологій раціонального природокористування в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.	Програмні результати навчання	ПР.09. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу. ПР.12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації. ПР.15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних. ПР.17. Використовувати сучасні методи моделювання та прогнозування стану геосистем, а також явищ і процесів, що відбуваються в них, прийняття рішень в сфері охорони довкілля та раціонального природокористування. ПР.19. Оцінювати вплив природних та антропогенних чинників на геосфери Землі та формулювати основні принципи раціонального природокористування; застосовувати базові знання з гідрологічних та метеорологічних дисциплін у вирішенні професійних завдань.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. . ОСНОВИ ЛАНДШАФТОЗНАВСТВА.

Лекція 1.	Теорія та методологія ландшафтознавства	Практичне заняття ПЗ 1 ПЗ 2	Ландшафтознавство як наука. Методологічні основи ландшафтознавства. Місце ландшафтознавства в системі наук. Етапи розвитку українського ландшафтознавства. Вклад вітчизняних та зарубіжних учених у розвиток ландшафтознавства.	Самостійна робота СР 1	Історія та етапи розвитку ландшафтознавства
Лекція 2.	Ландшафт: властивості та компоненти	ПЗ 3	Природні компоненти ландшафту.	СР 2	Історія виникнення, використання та етимологія терміну ландшафт.
Лекція 3.	Ієрархія, структура та диференціація ландшафтів	ПЗ 4 ПЗ 5	Структура ландшафту. Горизонтальна будова ландшафту. Межі ландшафту. Морфологічні одиниці ландшафту.	СР 3	Ландшафт – вузлова одиниця геосистемної ієрархії.
Лекція 4.	Геохімія ландшафтів	ПЗ 6 ПЗ 7	Види та характеристика геохімічних бар'єрів. Показники техногенезу.	СР 4	Швидкість геохімічних процесів. Геохімічна історія ландшафтів.

МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МАТЕРІАЛІВ КРУПНОМАСШТАБНОГО КАРТОГРАФУВАННЯ ҐРУНТІВ.

Лекція 5.	Природно-антропогенні ландшафти	ПЗ 8	Методи оцінки ступеня антропогенної трансформації ландшафтів	СР 5	Історія впливу людини на природний ландшафт
Лекція 6.	Ландшафтне картографування	ПЗ 9	Методи ландшафтно-екологічних досліджень у ландшафтному картографуванні	СР 6	Дистанційний моніторинг. Ландшафтні кадастри та геоінформаційні системи.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Петлін В.М., Міщенко О.В. Прикладне ландшафтознавство: підручник. Луцьк: Вежа-друк, 2021. 352 с.
2. П'яткова А.В., Роскос Н.О. Ландшафтознавство: прикладні аспекти : навчально-методичний посібник. Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова, 2020. 122 с.
3. Воловик В.М. Ландшафтознавство: курс лекцій. Вінниця: Твори, 2018. 218 с.
4. Мельник А.В. Польове ландшафтне картування: система термінів і понять. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 92 с.
5. Денисик Г.І. Антропогенне ландшафтознавство. Вінниця: ПП «ТД Видавництво Едельвейс і К, 2012. 306 с.
6. Міхелі С.В. Основи ландшафтознавства. Кам'янець-Подільський: «Абетка-НОВА», 2002. 186 с..

Методичне забезпечення

1. Міхелі С.В., Мирон І.В. Практикум із ландшафтознавства: навч. посібник. Ніжин, 2010. 44 с.
2. Ландшафти (шкільна учбова карта). М-б 1:1 000 000 / О.М. Маринич, В.М. Пащенко, О.М. Петренко, С.В. Міхелі. Київ: НПІР, 1997.
3. Дудка І.Г., Чернов Б.О. Ландшафтознавство: практикум. Київ : КНТ, 2015. 198 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D		
60–63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.